

**EL TRICENTENARI DE LA MORT DE SANT JOAN BAPTISTA DE LA SALLE
I EL NOSTRE COMPROMÍS AMB ELS MENORS I AMB LES PERSONES VULNERABLES**

Madrid, 19 de març de 2019

Estimats Germans i Lasal·lians:

La Família Lasal·liana està celebrant el Tricentenari de la mort del nostre Fundador, sant Joan Baptista de La Salle (Reims 1651 - Rouen 1719). En ocasió d'aquest esdeveniment podem transmetre una bella història de fidelitat i compromís que arriba fins als nostres dies i que s'expandeix mitjançant una àmplia xarxa d'obres educatives implantades en 79 països, amb 1.118 projectes educatius i al voltant de 95.000 educadors que atenen 1.040.000 alumnes.

Certament, 300 anys d'història donen per a molt. Si bé la societat, en general, ha reconegut el nostre agosarat esforç en favor dels nens i joves mitjançant la missió educativa, aquesta llarga història inclou també certes ombres de conductes inapropiades, lesives per a la dignitat i els drets dels menors, totes elles injustificables. Entre elles ens referim als abusos sexuals de poder i de consciència infligits a menors i a persones vulnerables.

A l'Església, de la qual ens sentim membres vius i amb la qual ens solidaritzem, es comencen a prendre mesures respecte a aquests fets, per a reconèixer i assumir responsabilitats, posar a les víctimes en el centre i desenvolupar polítiques eficaces de prevenció. Un dels exponents més evidents ha estat la trobada celebrada al Vaticà els dies 21 a 24 de febrer, l'objectiu de la qual ha estat "La protecció de menors a l'Església"¹.

Les institucions religioses vivim un moment especialment compromès. La seva expressió escrita es reflecteix en la Declaració ² prèvia a la trobada sobre Protecció de menors a Roma, realitzada conjuntament per la Unió Internacional de les Superiores Generals (UISG) i la Unió de Superiors Generals (USG), el títol de la qual és "L'abús de nens, un mal en tot temps i lloc: aquest punt no és negociable". Volem fer nostres aquests documents i compromisos, amb totes les seves implicacions.

La nostra preocupació pel tema no respon a les reiterades notícies emeses sobre els abusos a menors en els mitjans de comunicació, ni a l'evident actualitat del tema, ni

¹ <http://press.vatican.va/content/salastampa/it/bollettino/pubblico/2019/02/24/0158/00319.html#spa>

² http://www.internationalunionsuperiorsgeneral.org/wp-content/uploads/2019/02/Statement-on-Safeguarding_ES.pdf

tampoc vol ser una rèplica defensiva a l'aparent assetjament a les institucions religioses, experimentant la “síndrome de la fortalesa assetjada”. La nostra raó per a tractar aquest tema va molt més allà i és degut a l'existència incontestable de fets molt greus que s'han produït en algunes de les nostres obres, que hem d'assumir com a tals i dels quals hem d'aprendre perquè no es tornin a repetir.

Igualment, volem reconèixer, escoltar i demanar perdó a les víctimes i familiars, assumint el nostre compromís per afrontar les responsabilitats personals i institucionals i reparar, en la mesura del que sigui possible, el mal causat.

Fa ja una vintena d'anys el llavors màxim responsable de l'Institut dels Germans i de la Família Lasal·liana, Germà John Johnston, en una carta que ens dirigia a tots els lasal·lians, expressava amb rotunditat que “la situació dels nens pobres en el món és un escàndol inexplicable i que el nostre carisma lasal·lià ens convida a ser solidaris amb els nens desemparats, abandonats, marginats i explotats i que ha de constituir un compromís especial de la nostra missió” [...] “Milions de nens i nenes són víctimes dels abusos sexuals, sovint acompanyats d'abusos físics. Els causants d'aquests abusos són a vegades, és trist dir-ho, membres de les seves pròpies famílies o amics íntims, professors, sacerdots i religiosos”³.

En l'àmbit de les nostres obres educatives hem tingut coneixement de l'existència real d'aquesta trista realitat dels abusos a menors i a persones vulnerables que s'han pogut produir i que han sortit a la llum en aquests darrers anys. Per això, continuem sol·licitant als membres i responsables, actuals i passats, de les nostres comunitats i obres educatives, que, amb tota la discreció necessària i pels canals que oportunament s'han posat en marxa, que doneu a conèixer el que sapiguen d'aquest àmbit. Manifestem la nostra clara intenció de contribuir, amb els mitjans i els procediments que estan al nostre abast, perquè s'honri la veritat, col·laborant amb la justícia per a les recerques pertinents que poguessin requerir-se i presentant davant aquesta, com no pot ser d'una altra manera, aquells fets o denúncies dels quals tinguéssim coneixement.

Bé sabem que aquest tema afecta a l'Església i que el Poble de Déu està passant per un moment difícil, ple d'incertesa i, a vegades, d'incrèdula i indignació. També nosaltres, com a membres d'aquest Poble, ens trobem profundament adolorits pels abusos soferts pels nens i joves, particularment pels que es van poder cometre en les nostres obres educatives, per part d'aquells que haurien d'haver vetllat pel seu benestar i per la seva educació humana. Per mitjà d'aquesta declaració, reiterem la nostra solidaritat i identificació amb aquest Poble que vol respondre positivament a aquests fets, que causen dolor en les nostres ments i cors. Per això, ens sumem sense reticències a aquest canvi cultural de mentalitat i d'actituds, que s'està donant a l'Església, per a eradicar definitivament aquest mal.

Afirma el Papa Francesc en la seva intervenció del 24 de febrer de 2019 que “ha arribat l'hora de col·laborar junts per a eradicar aquesta brutalitat [els drames viscuts pels petits] del cos de la nostra humanitat, adoptant les mesures necessàries i en vigor a nivell internacional i a nivell eclesial”. Per això, ens comprometem a ser creatius per a impulsar una cultura que elimini les causes d'aquests abusos i promogui els canvis en les estructures socials que els provoquen, particularment mitjançant les experiències formatives que tenen el seu perfecte encaix en els nostres currículums; una cultura que eviti la reincidència en

³ John JOHNSTON, “Carta Pastoral sobre la defensa de los niños, el reino de Dios y la misión lasaliana”, pàg. 16 (1999).

aquests fets i promogui la vida equilibrada i sana; una cultura en la qual les persones se sentin protegides i gaudeixin de condicions de vida digna; una cultura que fomenti espais on les víctimes i familiars siguin escoltats i compresos sense impediments i en profunditat; una cultura que cerqui la reconciliació i el perdó amb tots els mitjans que estiguin al nostre abast. Estimem molt oportunes les directrius ofertes en el citat document de la Unió de Superiors religiosos (USG i UISG) en el seu apartat “una cultura de protecció”, particularment referents a Educació i Salut, Formació i Espiritualitat.

Per això, més enllà de garantir la “tolerància zero”, hem de continuar formant i sensibilitzant a tots els membres de les Comunitats Educatives i a les Comunitats Lasal·lianes vinculades a aquestes. Hem de secundar el Codi Ètic institucional vigent i posar en valor els nostres protocols d'atenció als qui puguin ser abusats. Hem de revisar els nostres plans d'educació en la justícia i solidaritat perquè prenguin també en consideració a les víctimes d'abusos. Hem de concretar amb creativitat els procediments al nostre abast per a disposar d'espais segurs i protegits per als menors i persones vulnerables. Hem d'arbitrar mitjans per a reparar els danys causats i les seves seqüeles. La nostra credibilitat depèn de les respostes concretes.

D'acord amb els valors de la nostra Institució estem desenvolupant, per a tot el Districte, diferents iniciatives que van des de la realització d'una recerca interna fins a la revisió de protocols i l'adopció de mesures que concretin el nostre compromís amb la “tolerància zero”.

El Papa Francesc, el 24 d'octubre de 2015, va expressar a la Casa Generalícia dels Germans a Roma, davant més d'un centenar de religiosos de congregacions masculines, que hem de “mirar el passat amb gratitud”, “viure el present amb passió” i “abraçar el futur amb esperança”. En celebrar els 300 anys de la mort de sant Joan Baptista de La Salle, mirem el passat amb agraïment, també, amb dolor pel sofriment infligit en alguns casos a menors i persones vulnerables; volem viure el present amb passió promovent “una cultura on els nens siguin considerats com un tresor que cal salvaguardar i protegir” i abracem el futur amb esperança renovada en la missió lasal·liana.

Fraternalment,

Gmà. José Román Pérez, FSC
Visitador Titular
Districte ARLEP